

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

04.02.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Флагман.бг](#)

✓ Васил Велев за вдигането на заплатите в МВР: Нито бюджетът може да си го позволи, нито е справедливо

Васил Велев, председател на АИКБ коментира трябва ли да остане увеличението на заплатите в МВР.

„Нито бюджетът може да си го позволи, нито е справедливо, нито е почтено да се твърди обратното“, заяви Васил Велев. „И сега за сектор „Обществен ред и сигурност“ плащаме най-много за заплати от целия ЕС, като дял от БВП. Това е преди увеличението. И сега ще увеличим с 50% тези разходи. Очевидно нещо не е наред. Или има много хора там, или заплатите им са много големи. Не може без да се реформира системата. По подобен начин са и сектор „Отбрана“, и съдебната система“, заяви Васил Велев в студиото на "Здравей, България".

Според Васил Велев обаче щатът е раздут и този проблем не бил само в МВР, а в целия публичен сектор. „Вероятно трябва да се огледа щатът и дали не следва да се посъкрати и то сериозно. Хората в реалния сектор трябва да работят с една трета повече“, каза Велев. И коментира ранното пенсиониране в системата на МВР, по-големия отпуск, по-високия клас прослужено време, 20-те заплати при пенсиониране. „Без да издребняваме с безплатния градски транспорт, почивки, храна, дрехи... Така всъщност минималната заплата в системата става 4000 лева“, заяви Велев.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ АИКБ: Правителството се обезсмисля като орган за оперативно управление на държавата

Всяка една формула, която автоматично повишава разходите, лишава изпълнителната власт от възможността да прави политики. Обезсмисля се министерски съвет и изпълнителната власт, като орган, който отговаря за оперативното управление на държавата. Обвързването на бюджетните разходи и то на нееластичните такива със стабилна функция на средната работна заплата е пагубно за публичните финанси и трябва да се развърже по най-бързия възможен начин. Това каза **Добрин Иванов, изпълнителен директор на АИКБ**, в предаването "В развитие" на Bloomberg TV Bulgaria с водещ **Росен Стойчев**.

Надявам се да има промяна в политиката на управление на публичните финанси. До тук стигнахме заради политическата криза. Всички тези изменения, които се случваха в посока изменение на разходите за възнаграждение бяха в предизборни ситуации в последните дни на работа на парламентите. Целта бе да се печелят гласоподаватели, коментира Иванов. "Също така обвързването на възнагражденията в сектор Сигурност, на възнагражденията в сектор Образование, в сектор Висше образование и на други сектори със средната работна заплата е пагубно. Защото ръстът на средната работна заплата влияе пряко върху общия ръст на разходите за възнаграждение в публичния сектор, което не може да бъде контролирано".

"Всяка една формула, която автоматично повишава разходите, лишава изпълнителната власт от възможността да прави политики. Тук се обезсмисля министерски съвет и изпълнителната власт, като орган, който отговаря за оперативното управление на държавата и за възможността да прави политики в държавата, и по отношение на пенсиите, и възнагражденията, и всички останали сфери на обществения живот, тъй като с тези увеличения на пенсиите 45% от бюджетните разходи са пенсионни разходи, 26% са разходи за възнаграждения. Тоест, над 70% са разходи, които са нееластични и нарастването им е определено от автоматична формула. Тоест, имаме абсолютна липса на възможност за правене на политики от страна на правителството".

От останалите 30% бюджетни разходи около 9% са капиталови, а останалите са разходи за издръжка и други, също са доста трудно намаляването им, добави гостът. "Това обвързване на бюджетните разходи и то на нееластичните такива със стабилна функция на средната работна заплата е пагубно за публичните финанси и трябва да се развърже по най-бързия възможен начин".

"Заетите в сектор сигурност, отбрана и в държавния сектор трябва да започнат да внасят осигуровки за собствена сметка, което ще намали в известна степен нетното увеличение на разходите на държавата".

Предстои да видим какво ще бъде предложението на редовното правителство за държавен бюджет за 2025 година. Надявам се да е в рамките на 3-ния дефицит, за да можем да изпълним критериите за членство в еврозоната по отношение на публичните финанси, подчерта гостът. "Освен това е много важно какво ще включва средносрочният фискален план, тъй като това също ще бъде показателно. Ако се намерят еднократни приходи, за да се покрият завишените разходи през тази година, проблемът ще остане за следващите години, а е нужно трайно решение. То е в намаляването на разходите, а не в търсенето на допълнителни приходи".

Изключително много съм притеснен за икономиката на България, в която, като малка и отворена икономика, много силно рефлектират кризите в Европа, защото 60% от българския външно-търговски обмен е със страни от ЕС и главно с Германия, изтъкна още Иванов. "На първо място Европа сама се простреля в крака с прекомерните си регулации, със Зелената сделка, с недалновидната и неконкурентна политика в сферата на икономиката, която води през последните години, направи така, че Европа да е непопулярно място за инвестиции, неподходящо място за правене на бизнес".

Виждате с какви скорости се изнася от континента европейския бизнес заради цените на енергията, които са в пъти по-високи от Китай, Турция и други региони. Оскъпява се производството и на фона на прекомерната регулация това отблъсква индустрията, добави Добрин Иванов.

"На България това се отразява директно и то с мултиплициращ ефект, защото тук нямаме заместител на европейския пазар. Освен това ние сме свидетели на 20-месечен спад на индустриалното производство в България, именно заради недоброто развитие на икономиката на Германия. На този фон предстоящите мита, които се очаква да бъдат въведени от САЩ за европейски стоки, ще намалят допълнително производството в Европа, което ще рефлектира в допълнителен спад в производството в България".

Има място за голямо безпокойство и българското правителство трябва да намери адекватни мерки чрез повишаване на публичните инвестиции, чрез търсене и осигуряване на допълнителни пазари на българското производство, насочване към страни извън ЕС, категоричен бе изпълнителният директор на АИКБ. "Трябва да има адекватни мерки".

Цялото участие гледайте [тук](#).

Investor.bg

✓ Добрин Иванов: Трябва промяна в политиката на управление на публичните финанси

Надявам се да има промяна в политиката на управление на публичните финанси. Този коментар направи **Добрин Иванов**, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), в предаването "В развитие" на Bloomberg TV Bulgaria.

„Всяка формула, която автоматично повишава разходите, лишава изпълнителната власт от възможността да прави политики“, посочи той. Според Иванов така се обезсмисля ролята на Министерския съвет, който отговаря за оперативното управление на държавата да прави политики в държавата що се отнася до пенсиите, възнагражденията, и всички останали сфери на обществения живот.

Той напомни, че увеличението на пенсиите е 45% от бюджетните разходи са пенсионни разходи, 26% са разходи за възнаграждения. „Над 70% са разходи, които са нееластични и нарастването им е определено от автоматична формула“, обясни изпълнителният директор на АИКБ. Той добави, че имаме абсолютна липса на възможност за правене на политики от страна на правителството.

Иванов отбеляза, че ситуацията у нас е такава заради политическата криза. „Всички тези изменения, които се случваха в посока изменение на разходите за възнаграждение бяха в предизборни ситуации в последните дни на работа на парламентите. Целта бе да се печелят гласоподаватели“, напомни той и подчерта, че обвързването на възнагражденията в сектор „Сигурност“, „Образование“, „Висше образование“ и на други сектори със средната работна заплата е пагубно.

Добрин Иванов поясни, че от останалите 30% бюджетни разходи около 9% са капиталови, а останалите са разходи за издръжка и други, при които също доста трудно е намаляването им. По думите му, предстои да видим какво ще бъде предложението на редовното правителство за държавен бюджет за 2025 година. „Надявам се да е в рамките на трипроцентния дефицит, за да можем да изпълним критериите за [членство в еврозоната](#) по отношение на публичните финанси, подчерта изпълнителният директор на АИКБ.

Според него е много важно какво ще включва средносрочният фискален план. „Ако се намерят еднократни приходи, за да се покрият завишените разходи през тази година, проблемът ще остане за следващите години, а е нужно трайно решение. То е в намаляването на разходите, а не в търсенето на допълнителни приходи“, настоява Иванов.

Той не скри притеснението си за икономиката на България, в която, като малка и отворена икономика, много силно рефлектират кризите в Европа, защото 60% от българския външнотърговски обмен е със страни от ЕС и главно с Германия. „Виждате с какви скорости се изнася от континента европейският бизнес заради цените на енергията, които са в пъти по-високи от Китай, Турция и други региони. Оскъпява се производството и на фона на прекомерната регулация това отблъсква индустрията“, даде пример Добрин Иванов. Той пресметна, че това на България се отразява директно и то с мултиплициращ ефект, защото няма заместител на европейския пазар. Иванов напомни, че у нас се наблюдава 20-месечен спад на индустриалното производство, именно заради недоброто развитие на икономиката на Германия.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ Бюджет 2025 - Съветът за съвместно управление обсъжда дефицита

Поредното заседание на Съвета за съвместно управление към правителството ще се проведе днес.

На него ще се обсъдят мерките, които ще залегнат в бюджета за тази година, който трябва да е готов до 14 февруари.

В Брюксел, на срещата на евролидерите, премиерът Росен Желязков заяви, че [кабинетът ще подготви бюджет, който да покрива Маастрихтските критерии](#) за членство в еврозоната, като стремежът е таванът на дефицита да бъде 3%.

Той потвърди намерението на България да поиска конвергентни доклади.

На предишното заседание стана ясно, че прекрояването на бюджета и свиването на разходите няма да е за сметка на орязване на заплати в публичния сектор, социални плащания и вдигане на данъци.

✓ Приемат правилата за избор на членове на регулаторите

На днешното си заседание комисията по бюджет и финанси в парламента трябва да приеме процедурните правила за реда за избор на кандидати за председатели, заместник-председатели и членове на регулаторите във финансовата сфера, чийто мандат е изтекъл или предсрочно прекратен.

Сред тях е избор на заместник-председатели и членове на Сметната палата, както и за подуправител на Българската народна банка.

Ръководството на регулаторите е един от основните приоритети на конституционното мнозинство.

[БНР](#)

✓ АЗ ще обменя информация с ГРАО, НАП и други относно обезкуражените лица на пазара на труда

Агенцията по заетостта (АЗ) ще обменя информация с ГД ГРАО, НАП и други институции, за да идентифицира обезкуражените лица на пазара на труда. Информацията ще се въвежда в електронен регистър и ще се предприемат действия за връщането към заетост на икономически неактивните на възраст от 16 до 64 години.

Социалното министерство публикува за обществено обсъждане правилата за обмен на данните.

Проучване от юли миналата година сочи, че българският бизнес ще има нужда от близо 262 000 работници и специалисти през следващите 12 месеца, а в средносрочен план (в следващите от 3 до 5 години) - от 255 000 специалисти със средно образование.

По данни на статистиката от третото тримесечие на миналата година броят на неактивните на възраст 15-64 години, които не са придобили право на пенсия и не участват в образование и обучение, е 468 000. От този контингент 80 000 заявяват желание да работят, но казват, че не търсят активно заетост поради липса на увереност, здравословни проблеми или семейни такива.

Значителен е дялът на младежите от групата "нийдс" на възраст 15-29 години (младежи, които нито работят, нито търсят работа, нито продължават образованието си), като през третото тримесечие на миналата година техният брой е 106 000 или 12% от населението на тази възраст. Данните на Евростат показват, че през 2023 г. дялът на младежите от групата "нийдс" в България е 13,8% и продължава да бъде над средноевропейското ниво от 11 на сто.

Затова и държавата предприема допълнителни стъпки да издири неактивните и обезкуражените, включително и с поддържането на регистъра. Те ще бъдат идентифицирани по местоживееене, а това ще позволи да се направи контакт с тях и да се провеждат политики за икономическо активиране. Така ще се предотврати тяхното изпадане в бедност и социална изолация, а с подходяща мотивация и обучение ще бъдат върнати на пазара на труда.

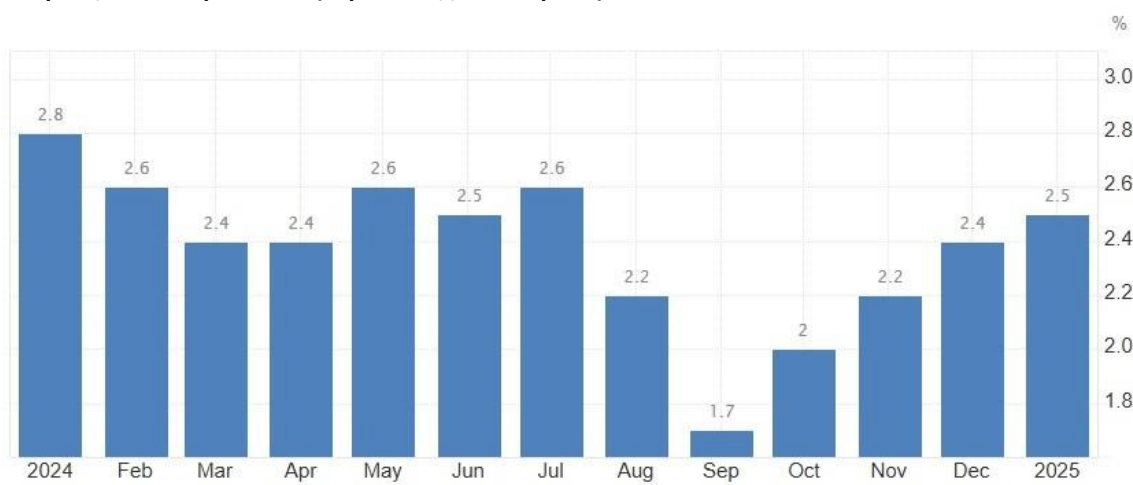
✓ Изненадващо ускоряване на инфлацията в еврозоната през януари до 2,5%

Годишна инфлация в еврозоната се ускори през януари до 2,5% от 2,4% в края на 2024 г., докато пазарните очаквания бяха за нейната стабилизация на декемврийското ниво, показват предварителни данни на официалната европейска статистика Евростат.

Това е най-високата инфлация в еврозоната от юли 2024 г. насам, като тя продължава да се отдалечава от целевия диапазон на ЕЦБ от 2 на сто.

Спрямо предходния месец инфлацията през януари се понижи с 0,3%, след като през декември 2024 г. нарасна с 0,4 на сто. Основен принос за повишаването на инфлацията в началото на 2025 г. оказаха енергийните цени, като те нараснаха с 1,8% на годишна база след повишение с едва 0,1% месец по-рано. Инфлацията по отношение на неенергийните индустриални стоки нарасна за втори пореден месец с 0,5%, като в същото време се забави при цените на услугите до 3,9% (от 4,0% месец по-рано) и при храните, алкохола и тютюневите изделия до 2,3% (от 2,6%).

Графика на инфлацията в еврозоната (спрямо година по-рано)

Основната инфлация (изключвайки цените на храни и енергия) нарасна през януари с 0,5% спрямо декември 2024 г., докато на годишна база стабилизира за пети пореден месец на ниво от 2,7% - най-слаб растеж от февруари 2022 г. насам.

Най-ниска е инфлацията през януари в Ирландия (1,5%), Финландия (1,6%) и Италия (1,7%), докато най-висока - в Хърватия (5,0%), Белгия (4,4%), Словакия (4,1%) и Австрия (3,5%).

Мениджър

✓ **Най-старият винен клуб в света орязва персонала и свива инвестициите заради скок на данъците**

Най-старият винен клуб в света - The Wine Society, замрази набирането на персонал и преразгледа инвестиционните планове поради данъчните промени във Великобритания, в резултат на което сумата от данъците му може да се увеличи с £5,5 милиона, съобщава The Telegraph.

The Wine Society е най-старият винен клуб в света. Членовете му плащат еднократна такса, за да станат доживотни членове на обществото и да имат достъп до бутикови вина на по-ниски цени. Общността е основана през 1874 г. Сега членовете на клуба са около 180 хиляди души в цяла Великобритания.

„Сега имаме мораториум върху набирането на персонал. Намалихме инвестициите през 2025 г. През февруари ще имаме ревизия на заплатите от 3%, защото това е правилното нещо за отговорен работодател. Това ще струва още 500 000 паунда“, коментира Стив Финлън, генерален директор на винения клуб.

Финлан каза, че цените на виното в клуба ще трябва да се увеличат с 2% и след това с 4%. Той обвинява правителството на страната за сегашната ситуация. Финлан вярва, че промените, които ще дойдат през 2025 г. - увеличение на застрахователните вноски, увеличаване на акцизите върху алкохола и въвеждането на „данък върху стъклото“ (както наричат във Великобритания таксата върху опаковките) - няма да могат значително да попълнят бюджета на страната, но ще ударят винарската индустрия.

През октомври 2024 г. счетоводната фирма Price Bailey LLP съобщи, че 11% от пълбовете в Обединеното кралство са изложени на риск от затваряне поради фалит. През последната година разходите са се увеличили за всичко - от персонал и наем до комунални услуги и производство на бира. Според компанията Price Bailey LLP 769 кръчми вече са фалирали през 2023 г.

✓ **Възраждането на ядрената енергетика отново поставя урана в центъра на вниманието**

Геологическата служба на САЩ (USGS) през 2022 г. изключва урана от списъка си с критични минерали с мотива, че не отговаря на изискванията, тъй като е „горивен минерал“.

Президентът на САЩ Доналд Тръмп иска USGS да помисли отново. Една от многобройните директиви на Тръмп за „Разгръщане на американската енергетика“, изисква от министъра на вътрешните работи да инструктира директора на USGS да „обмисли актуализиране на списъка на изследването на критичните минерали, включително за потенциалното включване на уран“, се казва в анализ на [Ройтерс](#).

Включването в списъка ще даде възможност за отпускане на федерални средства и ускорено издаване на разрешителни за местни уранови проекти.

Изглежда любопитно, че уранът се е промъкнал през правна пролука в Закона за енергетиката от 2020 г., който предвижда, че само „минерал, който не е за гориво“, може да се счита за критичен минерал.

Уранът отговаря на много от критериите за критичен минерал. Търсенето му претърпява рязка промяна, в световен мащаб предлагането му е силно концентрирано, а САЩ са зависими от вноса му. Цената на урана отразява тази променяща се динамика. Миналогодишният бурен ръст до 16-годишния връх от 106 долара за либра (0,45 кг.) се разсея. Но при сегашната цена от 71 долара за либра уранът все още е по-скъп, отколкото в който и да е момент през десетилетието, последвало аварията в атомната централа във Фукушима през 2011 г. в Япония. е силно концентрирано, а Съединените щати са почти изцяло зависими от вноса.

"Ядрен ренесанс"

Аварията в АЕЦ "Фукушима" накара много страни да преосмислят ролята на ядрената енергия в своя енергиен микс, но заплахата от глобалното затопляне върна ядрената енергия от студа. Потвърждението дойде на срещата на върха COP28 през декември 2023 г., когато повече от 20 държави представиха „Декларация за утрояване на ядрената енергия“.

Това беше официално признание, отваря се нов раздел за „ключовата роля на ядрената енергия за постигане на глобални нетни нулеви емисии на парникови газове до 2050 г. и за запазване на целта от 1,5 градуса в рамките на постижимото“.

Подобни "зелени" препоръки вероятно не се броят за много пред администрацията на Тръмп, но републиканците разглеждат ядрената енергия като основен компонент на националната сигурност, което означава, че тя се радва на двупартийна подкрепа в САЩ, макар и по различни причини. Големите технологични компании също са ентузиазирани, тъй като търсят все повече енергия за запазване на своите центрове за данни. През септември миналата година

Microsoft подписа споразумение с Constellation Energy, за да помогне за възстановяването на един блок на атомната електроцентрала Three Mile Island в Пенсилвания.

Възстановяването на ядрената енергия е глобална тенденция. По данни на Международната агенция по енергетика (МАЕ) производството на електроенергия от близо 420 реактора в света ще достигне нови нива през 2025 г.

Понастоящем в процес на изграждане са около 63 реактора, което е едно от най-високите нива от 1990 г. насам, а животът на над 60 реактора ще бъде удължен, заяви МАЕ.

Напрежение в снабдяването

Възраждането на ядрената енергетика означава, че светът ще се нуждае от много повече уран, а предлагането вече трудно отговаря на търсенето. Десетилетието на ниски цени се е отразило негативно, особено в Съединените щати, където производството е намаляло от почти пет милиона либри през 2014 г. до едва 21 000 либри през 2021 г., според МАЕ.

Производството на уран в световен мащаб сега е силно концентрирано. По данни на Световната ядрена асоциация през 2022 г. около две трети от световното производство ще се пада на Казахстан, Канада и Австралия.

Всъщност един от факторите за скока на цените през януари 2024 г. беше предупреждението на казахстанския "Казатомпром", най-големият производител в света, че може да не постигне производствените цели поради недостиг на сярна киселина.

Пазарният стрес се засилва от политическия стрес. Съединените щати се опитват да прекратят зависимостта си от Русия по отношение на обогатения уран. През 2023 г. руският материал представлява 27% от обогатения уран, доставян на американските търговски реактори.

Администрацията на Джо Байдън забрани руския внос, макар и с дерогации до 2027 г. Русия отговори, като наложи ограничения върху доставките за САЩ, също с дерогации.

Положението се усложнява допълнително от заплахата на Тръмп да наложи мита на Канада, която е най-големият доставчик на уран за американския пазар.

Критичен преход

Пазарът на уран се презарежда след десетилетие на хибернация (б.р. състояние на неактивност). Пазарът оценява недостига на предлагане спрямо търсенето от нарастващия световен парк от ядрени реактори.

Съединените щати разполагат с много потенциални нови проекти за доставки, много от които използват технология за извличане от уранова руда, с които да запълнят недостига.

Колко бързо те могат да бъдат активирани, зависи от разликата между критичен минерал и „горивен минерал“, който става все по-критичен.

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

✓ След заръката на Борисов: Финансовият министър спешно изиска информация за дефицита

Финансовият министър Теменужка Петкова спешно е изисквала от разпоредителите с бюджетни средства информация, необходима за изготвяне на проекта на Закона за държавния бюджет за 2025 г. и за точна предварителна оценка на дефицита за 2024 г. на начислена основа. Това съобщиха от [Министерството на финансите \(МФ\)](#) в неделя.

Снощи през фейсбук лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов обяви, че в началото на следващата седмица ще поиска Петкова да обяви "какви и в какъв размер разходи, дължими за 2024 г., са забавени и прехвърлени за 2025 г., за да излезе заложеният дефицит на касова основа".

Всички първостепенни разпоредители с бюджет - министерства, ведомства, НОИ, НЗОК, общините и др., трябва да предоставят следната информация:

- Начислените задължения към доставчици в страната и чужбина за капиталови и за текущи разходи в т.ч. просрочени задължения, в т.ч. лихви;
- Поетите ангажименти за капиталови и текущи разходи от предходни години, включително и 2024 г., извършени и документираны със сертификати, протоколи или други документи, приети от възложителите и предстои издаването на фактури от доставчиците или изпълнителите;
- Поетите ангажименти за капиталови и текущи разходи от предходни години, включително и 2024 г., на проектен принцип, за които дейността е отчетена и изпълнена, но не е разплатена до края на 2024 г.;

- Общият размер на невъзстановения данъчен кредит към 31.12.2023 г., 31.03.2024 г. и 31.12.2024 г. от Националната агенция за приходите.

Целта на изисканата информация е изготвянето на проекта на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., както и да бъде направена точна предварителна оценка на дефицита на начислена основа за 2024 г., който е един от Маастрихтските критерии за приемане на страната в еврозоната, посочват в съобщението си от МФ.

По повод различни спекулации в публичното пространство, Министерството на финансите подчертава, че публикуваните на 31 януари 2025 г. данни и информационен бюлетин за изпълнението на бюджета за 2024 г. са на касова основа, който не е предмет на оценка по отношение на критерия за членство в еврозоната.

На 31 януари от МФ съобщиха, че на база на данните от месечните отчети за касово изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа за 2024 г. е отрицателно в размер на 6,138 млрд. лв. (3 процента от прогнозния брутен вътрешен продукт (БВП)).

В събота вечерта лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов заяви, че няма да допусне европейските партньори на България да получат невярна информация за финансовото състояние на страната. И съобщи, че има неразплатени и прехвърлени за следващата година плащания към фирми и близо 800 млн. лв невъзнато ДДС на фирмите.

Всичко това става на форан на разгорещени спорове у нас дали страната ни да поиска извънреден конвергентен доклад, който да потвърди готовността ни за влизане в Еврозоната.

Служебният министър, който управляваше финансите на държавата до началото на януари месец, излезе с такава препоръка към наследника си Теменужка Петкова, ГЕРБ, но правителството на Росен Желязков взе решение да изчака до февруари месец, тъй като под въпрос е изпълнението и на последния критерий за еврозоната - инфлацията. Водещи икономисти, включително и Централната банка потвърждават обаче прогнозата си, че страната ни ще се вмести в изпълнението на този критерий, но при политическото решение за параметрите на бюджета.

✓ Норвежците купуват почти на 100% само електрически автомобили

Норвегия се доближава до целта си за продажби единствено на автомобили с нулеви емисии от тази година, като 95,8 на сто от продажбите на нови автомобили през януари са изцяло електрически. Това е безпрецедентно равнище в световен мащаб, съобщи Франс прес.

Електрическите модели миналия месец са били 8954 от общо 9343 продадени нови автомобили, обяви Норвежкият информационен съвет за сухопътен трафик (OFV).

От 50-те най-продавани модела в страната само два не са били електрически, а първият от тях е едва на 33-о място в класацията.

За сравнение, делът на електрическите автомобили в Европа е бил 13,6 на сто през 2024 г., което е спад за първи път, откакто продажбите на електромобили скочиха значително през 2020 г., според данни на Асоциацията на европейските производители на автомобили (ACEA).

"Това е нещо невиджано досега. Ако януарската тенденция продължи и през остатъка от годината, то ще се доближим бързо до целта си за 2025 г.", изрази задоволството си Ойвинд Солберг Торсен, директор на Норвежкия информационен съвет за сухопътен трафик, цитиран в комюнике, предава БТА.

Ако обаче искаме да пресечем финалната линия и да имаме изцяло електрически автопарк, то е необходимо да поддържаме стимулите, които правят рентабилен избора на електрически автомобил спрямо други модели, добави той. Норвегия си е поставила за цел за 100 процента продажби на нови автомобили с нулеви емисии от 2025 г., или 10 години по-рано от ЕС.

За разлика от Брюксел норвежките власти не прибегнаха към забрана на автомобилите с двигатели с вътрешно горене, а по-скоро към политика на щедри стимули.

Електрическите автомобили до голяма степен са освободени от данъци, докато превозните средства, задвижвани с изкопаеми горива са обложени със значителни налози, което прави покупката на електромобилите изключително атрактивна.

Електрическите автомобили се ползват и със специални привилегии в Норвегия, включително неплащане на градски такси и безплатно паркиране на обществени паркинги, както и правото да се движат в бус лентите.

По улиците на жилищно предградие на Осло се срещат много електрически автомобили "Тесла" (Tesla), "Ауди" (Audi) и "Фолксваген" (Volkswagen), както и все повече китайски марки, които често са на конкурентни цени. Почти всяка къща има гараж с пункт за зареждане.

Норвегия, която парадоксално е най-големият износител на въглеродороди в Западна Европа, е изградила на национално ниво и мрежа за ултра бързо зареждане.

Дори ако продажбите на изцяло електрически автомобили не достигнат изцяло 100 процента тази година, професионалистите в сектора са на мнение, че целта може да се смята за изпълнена.

В тази връзка данъчната тежест върху автомобилите с двигатели с вътрешно горене и плъгин хибридите - които са по-чисти, но все още частично работят с бензин или дизел, ще стане още по-голяма от 1 април.

Според Норвежкия информационен съвет за сухопътен трафик дизеловите автомобили са едва 1,5 на сто от новите регистрации през януари, бензиновите - 0,4 на сто, а плъгин хибридите - 1 на сто.

3e-news.net

✓ Министър Дилов и посланикът на Казахстан у нас обсъдиха възможностите за разширяване на двустранното икономическо сътрудничество

Възможностите за активизиране на сътрудничеството в сферата на търговията и инвестициите между България и Казахстан обсъдиха министърът на икономиката и индустрията Петър Дилов и посланикът на Казахстан у нас Н.Пр. Виктор Темирбаев. На срещата стана ясно, че стокообменът между България и Казахстан е нараснал четири пъти през 2024 година.

Двамата се обединиха около мнението, че е налице сериозен нереализиран досега потенциал в търговско-икономическите взаимоотношения. Министър Дилов и посланик Темирбаев изтъкнаха, че двустранното сътрудничество може да се задълбочи в сектори, като развитието на транзитно-транспортния потенциал, селското стопанство, енергетика и зелени технологии, критични суровини, фармацевтични продукти и др.

Министър Дилов посочи, че съществуват реални възможности за увеличение на взаимните доставки на стоки и надграждане на икономическото сътрудничество между двете държави. „Считаме, че страната ни има потенциал да увеличи износа си за Казахстан на редица стоки“, подчерта министър Дилов. По думите му трябва да бъдат провеждани повече съвместни инициативи, в които участие могат да вземат, както представители на бизнеса, така и на институциите от двете държави.

От своя страна посланик Темирбаев определи България като важен стратегически партньор за Казахстан в Югоизточна Европа и подчерта, че с избора на редовно правителство двустранните отношения ще получат нов импулс. Той посочи, че Казахстан е в топ 6 търговски партньори на България извън ЕС за 2024 г. По думите му Българо-казахстанската търговско-индустриална камара също ще допринесе за задълбочаване на икономическите отношения между двете държави.

Двамата разговаряха и за организиране на заседание на двустранната Междуправителствена комисия за икономическо сътрудничество, което да се проведе у нас през първата половина на тази година. Министър Дилов предложи сесията да бъде съчетана с бизнес форум, в предварително съгласувани приоритетни сектори от интерес за двете страни.

Икономическият министър и посланик Темирбаев бяха категорични, че провеждането на Петата сесия на Междуправителствената комисия за икономическо сътрудничество е важен инструмент за насърчаване на търговско-икономическите и инвестиционните връзки между двете държави.

✓ Европейските лидери ще въведат ответни мерки, ако Тръмп наложи мита върху стоки от ЕС

Лидерите на редица страни от ЕС ще бъдат готови да предприемат ответни мерки, ако президентът на САЩ Доналд Тръмп реши да наложи мита върху стоки от Европейския съюз, съобщават световните медии.

„Ако САЩ наложат строги мита на Европа, ще трябва да отвърнем на удара силно и колективно“, каза датският премиер Мете Фредериксен преди неформалната среща на лидерите на ЕС в понеделник. И други лидери подкрепиха тази позиция. По-специално френският президент Еманюел Макрон подчерта, че Европа ще бъде принудена да се застъпи за себе си, ако нейната търговия бъде засегната.

В една търговска война няма победители и ако САЩ и Европа започнат такава, то "тогава, този, който се смее отстрани, ще е Китай". Това заяви днес върховният представител на ЕС за външната политика Кая Калас (на снимката), цитирана от Ройтерс.

"Силно сме свързани помежду си. Ние се нуждаем от Америка, а Америка също се нуждае от нас", каза Калас на неформалната среща на лидерите на ЕС в Брюксел днес, в която участва и българският премиер Росен Желязков.

На свой ред полският премиер Доналд Туск заяви, че Европа трябва да направи всичко възможно, за да избегне "абсолютно ненужна и глупава търговска война". Германският канцлер Олаф Шолц направи същото изявление, като подчерта важността на сътрудничеството между неговата страна и Европейския съюз за разрешаване на тази ситуация. Желание за решаване на проблема чрез диалог изрази и финландският премиер Петери Орпо, който заяви: „Няма да започвам война, ще започна преговори“.

Премиерът на Люксембург Люк Фриден каза, че потенциалните мита на САЩ трябва да бъдат посрещнати с подобни действия, докато ирландският вицепремиер Саймън Харис подчерта, че ЕС ще трябва да работи със САЩ, за да избегне подобна ситуация.

Както беше съобщено, тази седмица президентът на САЩ Доналд Тръмп налага мито от 25% върху стоки, внасяни от Мексико и Канада, и допълнително мито от 10% върху стоки, внасяни от Китай. В същото време митата върху енергийните ресурси от Канада ще възлизат на 10% и ще засегнат цялата канадска енергия, включително петрол, газ и електричество. Той също така каза, че може да въведе мита върху стоки от ЕС.

По-рано говорител на Европейската комисия каза пред Bloomberg, че „ЕС ще отговори сурово на всеки търговски партньор, който несправедливо или произволно налага мита върху стоки от ЕС“.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Вече не е въпрос дали, а кога еврото и доларът ще достигнат паритет

Паритетът на еврото спрямо долара някога изглеждаше като далечна възможност. Сега той изглежда неизбежен. Трейдърите пренаписват прогнозите си за единната валута, след като президентът на САЩ Доналд Тръмп заяви, че митата за Европейския съюз „сър сигурност ще станат реалност“, след като изпълни заплахите си да наложи налози върху вноса от Канада, Мексико и Китай.

Предупрежденията изтриха над 2% от стойността на еврото до 1,0141 долара, което е най-ниското ниво от ноември 2022 г. насам, а опциите показват, че настроенията по отношение на валутата са най-негативни от юли насам. Еврото беше повлечено надолу от опасенията, че ограниченията на САЩ върху експортно ориентирани икономики на региона могат да накарат Европейската централна банка да намали лихвените проценти още по-агресивно.

Това би увеличило още повече разликата спрямо разходите по заемите в САЩ и би засилило привлекателността на долара като валута, в която може да се инвестира.

„Трудно е да бъдем оптимисти по отношение на еврото“, каза Джордан Рочестър, ръководител на отдела за FICC стратегии в Mizuho Bank Ltd., който смята, че валутата ще поевтинее до паритет спрямо долара през първото тримесечие. „Сега пазарите трябва да включат в оценката си много по-висока вероятност за предстоящи общи или специфични мита на ЕС“.

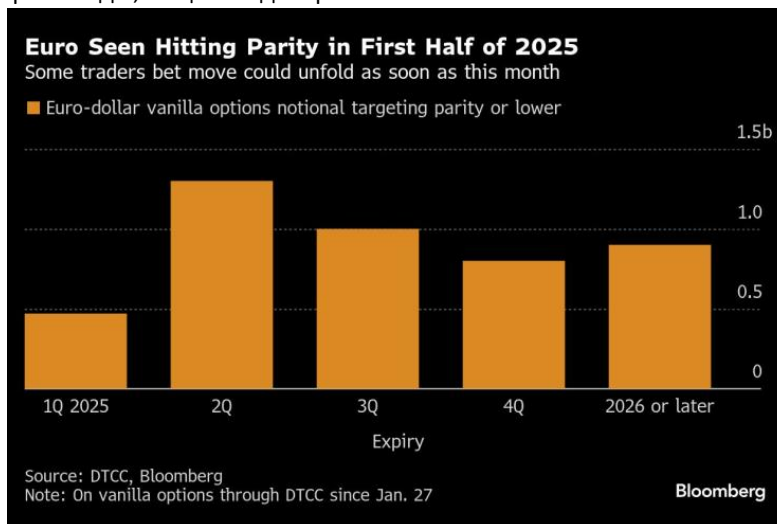

Еврото достигна най-ниското си ниво спрямо долара от 2022 г. насам | Заплахите за мита и различията в паричната политика се отразяват негативно на настроенията

В понеделник инвеститорите добавиха къси експозиции в евро с втория най-бърз темп от шест месеца насам. По данни на Depository Trust & Clearing Corporation един търговец е заложил условна сума от над 300 млн. евро за това, че еврото ще достигне паритет до 19 март - деня, в който Федералният резерв на САЩ ще обяви следващата промяна в своята лихвена политика.

Дори и без тежестта на американските мита, перспективите пред икономиката на еврозоната са мрачни. Регионалните данни за инфлацията от петък се оказаха под очакванията, което накара трейдърите да увеличат залозите за по-нататъшно намаляване на лихвените проценти от страна на Европейската централна банка.

Пазарите се позиционират за преминаване към паритет и под него, като виждат голям шанс това да се случи до средата на годината, докато залозите преминаха и за разгръщане на движението още през това тримесечие. Някои инвеститори залагат на отслабване на еврото под 0,95 щатски долара.

Еврото ще достигне паритет през първата половина на 2025 г. | Някои търговци залагат, че това може да се случи още през този месец

„Нарастващата перспектива за глобална търговска война и мита, насочени към ЕС, е чист негатив за еврото“, заяви Крис Търнър, ръководител на валутната стратегия в ING. Пазарите вероятно ще запазят „нагласата за разпродажба на еврото спрямо долара“.

„Забавеното въвеждане на европейските мита е най-благоприятният политически микс за ЕЦБ“, написа в бележка Джордж Саравелос, ръководител на отдел „Валутни изследвания“ в Deutsche Bank. Той предвижда спад на двойката евро-долар до 0,98-0,99 щатски долара, тъй като пазарите включват в оценката си по-високата рискова премия за митата и крайния лихвен процент на ЕЦБ от 1,5%.

Саравелос очаква, че митата на Пекин засилват дезинфлационния натиск в еврозоната, тъй като евтините китайски стоки се пренасочват към европейския пазар. Това би запазило паритета между еврото и щатския долар дори и без конкретни мита, насочени към Европа, каза той. Понастоящем паричните пазари оценяват облекчаване от страна на ЕЦБ с около 87 базисни пункта до края на годината.

✓ Златото поевтинява, а силата на долара надделя над търсенето на активи убежища

Златото поевтиня, след като президентът Доналд Тръмп наложи мита върху вноса от Канада, Мексико и Китай, а поскъпващият долар надделя над търсенето на убежища, тъй като светът се подготвя за търговски войни.

Цената на кюлчетата падна под 2790 долара за долар, въпреки че остана близо до рекордния връх, достигнат в петък. Измерителят на американската валута скочи най-много от почти три месеца насам в рамките на деня. Инфлационното въздействие на митата между най-големите икономики в света може да задържи разходите по заемите повишени, което е насрещен вятър за златото, което не предлага никаква лихва, докато поскъпващият долар го прави по-скъпо за много купувачи.

„Тази динамика засега надделява над търсенето на убежища“, каза Кристофър Уонг, стратег в Oversea-Chinese Banking Corp, като добави, че засилването на ценовия натиск може да окаже влияние върху цикъла на облекчаване на Федералния

резерв. „Но ако търговското напрежение се засили с повече реципрочни мерки, тогава може да отново да наблюдаваме засилено търсене на злато.“

Златото поевтиня, а доларът поскъпна

САЩ обявиха мита от 25% за стоки от Канада и Мексико и 10% за тези от Китай, които ще влязат в сила във вторник. Вносът на енергийни продукти от Канада ще бъде обложен с 10%. Отава отвърна с 25% контрамита върху американските стоки, Мексико обеща ответни действия, а Пекин излезе с изявление, в което също обеща „съответни контрамерки“. Тръмп заплаши с мита и Европейския съюз, който заяви, че ще реагира на .

Глобалната търговска война ще бъде сериозен насрещен вятър за растежа, ще наложи реорганизация на световните вериги за доставки и заплашва да разтърси финансовите пазари. Въпреки че при такъв сценарий златото обикновено би се възползвало от търсенето на убежище, движението на долара и перспективите за лихвените проценти компенсират този натиск. Някои от въздействията може би вече са включени в оценката, тъй като металът поскъпна с почти 6% досега през тази година, след 27% ръст през 2024 г.

Опасенията от търговска война вече разтърсиха пазарите на благородни метали, като през последните седмици цените на златото и среброто в САЩ се повишиха над международните бенчмаркове, което накара дилърите и търговците да вкарват огромни количества метали в САЩ, преди да бъдат наложени мита. Хаосът доведе и до скок на лизинговите проценти за злато и сребро - възвръщаемостта, която притежателите на ключета в лондонските трезори могат да получат, като предоставят метала си на други купувачи в краткосрочен план.

Цената на спот златото се понижи с 0,4% до 2788,50 долара за тройунция към 7:04 ч. в Лондон, след като миналата седмица се повиши с 1%. Доларовият спот индекс на Bloomberg се повиши с 0,9%, а по-рано беше нараснал с цели 1,3%. Среброто, платината и паладият отбелязаха спад.

„Силният долар може да бъде краткосрочен насрещен вятър за златото“, каза Чару Чанана, стратег в Saxo Capital Markets Pte. „Въпреки това дългосрочното въздействие на митата вероятно ще бъде негативно за долара, тъй като дългосрочният търговски протекционизъм може да ерозира икономическата доминация на САЩ.“

Капитал

✓ Инвеститорите в Европа залагат на апартаменти и хотели, интересът към офис сградите отслабва

Две години след началото на забавянето в средата на 2022 г. пазарът на имоти в Европа премина във фаза на възстановяване през 2024 г. През тази година по-ниските лихвени проценти ще позволят на купувачите и продавачите да се доближат по отношение на цените, което означава, че ликвидността ще продължи да се подобрява от ниското си ниво в момента. Възстановяването обаче е в начален етап и инвеститорите са по-избирателни относно това къде искат да бъдат изложени на недвижими имоти. Това става ясно от доклад на финансовата компания MSCI. Инвестициите в търговски недвижими имоти започнаха да се възстановяват към края на годината след двегодишния спад главно защото инвеститорите пренасочиха капитала си към жилищния сектор и продължиха да избягват офис сградите, пише Financial Times. Тази активност през втората половина на годината стимулира възстановяването, като за 2024 г. стойността на

сключените сделки в Европа са нараснали 4% до 189 млрд. евро. Всичко това идва на фона на резкия спад с 45% през предходната 2023 г., се казва още в анализ на MSCI. РЕКЛАМА Възстановяването на пазара се движи от нарастващия интерес на инвеститорите към хотели, апартаменти и складови площи, които заложиха на растежа на електронната търговия. В същото време офисният сектор, който традиционно доминира в търговските имоти, отчете спад на инвестициите с 10%. Това е и най-слабият резултат от 2009 г. насам, което се дължи основно на нарастващото разпространение на хибридният модел на работа.

Доминацията на жилищния сектор Предпочитанията на инвеститорите продължават да бъдат съсредоточени върху сектора на жилищата и индустриалните активи, както и върху имоти, изложени на по-широки социално-икономически и технологични промени. Една от най-големите сделки през 2024 г. беше покупката на регионален оператор на центрове за данни AirTrunk от Blackstone Inc. за 16 млрд. долара, а търсенето на активи като центрове за данни и нова енергийна инфраструктура ще размие границата между традиционните търговски имоти и инфраструктурата. Това пишат в своя доклад Уил Робсън и Том Лийхи от MSCI. Според ръководителя на капиталовите пазари за Европа в търговската брокерска компания CBRE Крис Брет пазарът е достигнал дъното в началото на 2024 г. И ще продължи да бъде подкрепян от инвеститори, които предпочитат жилищни имоти. "Жилищният сектор ще доминира и това няма да се промени", каза той пред Financial Times и добави, че намерението за инвестиции през 2025 г. е по-силно, отколкото беше в началото на 2024 г. Пиковите нива на сделките с недвижими имоти бяха достигнати в края на 2021 г., когато ниските лихвени проценти стимулираха пазара, въпреки че затварянията заради ковид пандемията донесоха несигурност в сектора с офиси. Въпреки това през 2022 г. сделките претърпяха рязък спад, след като разходите за заеми се повишиха и това доведе до сериозен натиск върху стойностите на имотите. Негативните нагласи към офис сградите се засилиха, тъй като наемодателите са изправени пред значителни разходи за обновяване на старите сгради, както и несигурност относно бъдещото търсене. Цените в Европа са спаднали средно с 23% от пика насам, като конкретно стойността на офисите е намаляла с 38%, според компанията за анализ на недвижимите имоти Green Street. Според Уилсън и Лийхи това се дължи на факта, че "офисите и търговията се превърнаха в "мръсни" думи за много инвеститори", тъй като промените в предпочитанията доведоха до огромно унищожаване на стойността на този тип имоти. Малко вероятно е обемите на сделките да се върнат към дългосрочната си средна стойност за офис сградите в близкото бъдеще. Анализатори предупреждават, че по-широкото възстановяване може да се забави, ако лихвените проценти останат високи за по-дълго от очакваното. "Настроението на пазара е по-скоро предпазливо оптимистично", каза пред FT Том Лийхи, ръководител на изследванията на реалните активи в MSCI. "Скорошната нестабилност на облигационния пазар увеличи вероятността лихвените проценти да останат по-високи от очакваното." Най-големите сделки и купувачи за годината Американските частни инвестиционни групи се утвърдиха като най-големите купувачи на търговски недвижими имоти, като Blackstone, както и TPG, Starwood, KKR, Ares и Greystar. Сред най-забележителните сделки за годината бяха продажбата на луксозен търговски комплекс в Милано от Blackstone на Kering, както и продажбите на дялове в търговските центрове в Liverpool One и Meadowhall във Великобритания. Сред тези сделки влиза и придобиването на активи от Langham Estate в центъра на Лондон от Elliott Management и Oval Real Estate. На свой ред 2025 г. започна със споразумението на Modon Holding от Абу Даби да закупи половината от новия небостъргач на GIC и British Land в Broadgate. Според Брет сделката е "сериозен тласък за развитието на офис сгради" и показва, че Лондон все още е "най-големият магнит за международен капитал в Европа". Пазарът на недвижими имоти както в Европа, така и в САЩ отчете по-малко проблемни заеми и принудителни продажби, отколкото прогнозираха анализаторите. Това се случи, защото банките успяха да избегнат значителни загуби от лоши кредити. Но доклад на Федералния резерв на Ню Йорк, публикуван през октомври миналата година, предупреди, че този подход "продължавай и се преструвай" "може да забави преразпределението на капитала, необходимо за адаптиране на пазарите на недвижими имоти към постпандемичното равновесие", и да изложи банките на потенциални бъдещи загуби.

[Cross.bg](https://cross.bg)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

- Тема: След процедурите с инжектирането на ботокс и последвалите неврологични проблеми - за проверката на „Медицински надзор“; Гост: изпълнителният директор на агенцията Иванка Динева.
- Тема: Европейската отбрана на фокус на срещата на лидерите от ЕС в Брюксел - какви са приоритетите.
- Тема: Връща ли се студеното време през февруари - прогнозата на синоптиците.

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Как се контролира вноса на бутוליнов токсин; Гост - Богдан Кирилов
- Тема: Кога ще патрулира в небето над България новия самолет F-16; Гост - ген. Попов

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Рускинята Арина събуди институциите за жертвите на ботокса
- в. 24 часа - Бензин и дизел поскъпват вече 4 месеца, литър се качи с 20 ст.
- в. Труд - Наркоепидемия мори децата на България
- в. Труд - Предлагат „броячки“ на изборите
- в. Телеграф - Мама и тати хранят 34 000 младежи
- в. Телеграф - Пържат ни с високи сметки за ток

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Българите в чужбина с поне 4-ма „свои“ депутати
- в. Телеграф - Депутати и съветници нахлуха в общината
- в. Телеграф - Швеция освободи кораба «Вежен»

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Милен Велчев: Социалните разходи са като онкологично заболяване, трябва радикално лечение
- в. Труд - Доброслав Димитров: ЕС е без енергийна инфраструктура в глобалното състезание за ИИ
- в. Телеграф - Илия Кузманов: Не пенсионери, а тъпаци запушват МВР

Водещи анализи

- в. 24 часа - От модата „нов бюст за самочувствие“ до свободно подвизаващите се „разкрасители“ -кой е виновен?
- в. Труд - Българските общини са на ръба на оцеляването
- в. Телеграф – с Примък-отмък

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.